

Lepsze wdrażanie przepisów środowiskowych UE chroni zdrowie i wspiera gospodarkę

Komisja Europejska opublikowała czwarty przegląd wdrażania polityki ochrony środowiska. Wyniki raportu jasno pokazują: skuteczne stosowanie unijnych przepisów środowiskowych przynosi korzyści zdrowotne, środowiskowe i gospodarcze.

Zgodnie z najnowszym raportem Komisji Europejskiej, lepsze wdrażanie prawa ochrony środowiska to klucz do poprawy jakości życia Europejczyków, zwiększenia konkurencyjności gospodarki oraz wzmocnienia bezpieczeństwa ekologicznego w całej Unii.

Koszt zaniechania działań to 180 miliardów euro rocznie

Nieprzestrzeganie unijnych przepisów środowiskowych — w tym zanieczyszczenie powietrza i wody, utrata przyrody i problemy z odpadami — kosztuje UE aż 180 miliardów euro rocznie, co odpowiada około 1% unijnego PKB. Skuteczne egzekwowanie prawa mogłoby znacząco zmniejszyć te straty, a jednocześnie stworzyć równe warunki dla przedsiębiorstw na jednolitym rynku UE.

Wspólne problemy i priorytety państw członkowskich

Na podstawie raportów z 27 państw członkowskich Komisja wskazała kluczowe wyzwania środowiskowe:

Gospodarka o obiegu zamkniętym: Choć część krajów osiąga postępy, wiele z nich nadal ma trudności z realizacją celów recyklingowych na 2025 rok. Wskazano też konieczność lepszego zapobiegania powstawaniu odpadów oraz rekultywacji składowisk.

Woda: Konieczne są pilne działania w celu poprawy jakości wód słodkich i ograniczenia ryzyka niedoborów. Wiele krajów wciąż nie wykorzystuje w pełni funduszy UE na infrastrukturę kanalizacyjną i oczyszczalnie ścieków.

Różnorodność biologiczna: Utrata bioróżnorodności nadal przewyższa tempo jej odbudowy, głównie z powodu intensyfikacji rolnictwa. Konieczne jest lepsze uwzględnianie ochrony przyrody w innych obszarach polityki.

Zanieczyszczenie powietrza: Mimo postępów, poziomy zanieczyszczeń w wielu regionach wciąż zagrażają zdrowiu. Poprawa jakości powietrza wymaga m.in. rozwoju zrównoważonej mobilności, efektywności energetycznej i ekologicznych praktyk rolniczych.

Zmiany klimatu: Działania adaptacyjne są niewystarczające. Choć UE skutecznie ogranicza emisje gazów cieplarnianych bez hamowania wzrostu gospodarczego, wiele państw boryka się z trudnościami we wdrażaniu systemu handlu emisjami w sektorze budownictwa, transportu i przemysłu.

Fundusze, zarządzanie i partycypacja społeczna

Komisja udostępnia państwom członkowskim znaczne środki finansowe — ok. 122 miliardy euro rocznie — na inwestycje związane z ochroną środowiska. Jednak ich skuteczne wykorzystanie wciąż stanowi wyzwanie.

Ponadto raport podkreśla potrzebę lepszego dostępu obywateli do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska — szczególnie w zakresie planowania gospodarowania wodą, ochrony przyrody oraz jakości powietrza.

Przeglądy polityki środowiskowej – krok w stronę skutecznych działań

To już czwarta edycja przeglądu wdrażania polityki ochrony środowiska UE — poprzednie ukazały się w latach 2017, 2019 i 2022. Celem tych raportów jest nie tylko ocena postępów, ale także mobilizacja państw członkowskich do działań. W wielu krajach w ramach przeglądu organizowane są dialogi krajowe i angażowane są władze lokalne oraz organizacje społeczne.